

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 32, No 1 (1981)

Υαφείονα σύμφωνα με τό νόμο
ΓΝΟΚ ΓΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επιστημονικό Σωματείο άνεγχορυσμένο, ό
πρά άπόφ. 5410/19.2.1975
Πρωτοδικείου Αθηνών.
Πρόεδρος γιά τό έτος 1981:
Κων. Τυρλιτζής

ΕΚΛΟΤΗΣ: Εεάδεται όπό ήρείτης πεντα
μελούς συντακτικής έπιτροπής (Σ.Ε.)
μελών της Ε.Κ.Ε.

ΥΠ.ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ό Πρόεδρος της
Λ.Ε. Λουκάς Εόσταθίου, Ζαλοκώστα 30,
Χαλανδρί, Τηλ. 6823459

Μέλη Σν κής Έτ.
Χ. Παππούς
Α. Σαίμένης
Ι. Δημητριάδης
Σ. Κολλάγης

Σταχιοθεσίου: Έκτύπωση:
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Ε.Π.Ε.
Αρδήτηού 12 16 Αθήνα
Τηλ. 9217513 - 9214820
ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Αθήνα

Ταχ. Διεύθυνση:
Ταχ. θυρίδ 546
Κεντρικό Ταχυδρόμείο
Αθήνα


Συνδρομές:

Έτησία έπιστερικού	δρχ.	500
Έτησία έπιστερικού	»	1000
Έτησία φοιτητών ήμεδαπής	»	300
Έτησία φοιτητών άλλοδαπής	»	500
Τιμή έκάστου τεύχους	»	200
Τόρόματα κ.λ.π.	»	1000

Address: P.O.B. 546
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: L. Εόσταθίου
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 20 per year.



Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 32
ΤΕΥΧΟΣ Ι

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ
1981

Bulletin

OF THE HELLENIC
VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 32
No 1

JANUARY - MARCH
1981

Έπιταγές και ήμβόσματα άποστέλονται ές' όνό-
ματι κ. Στ. Μάλαρη Κτην. Ίνστι. Ύγινης και
Τεχνολογίας Τροφίμων, Ίερά όδός 75, Τ.Τ. 303
Αθήνα. Μέλητες, έπιστολές κ.λ.π. άποστέλονται
στόν κ. Α. Εόσταθίου, Κτηνιατρικό Ίνστιτούτο
Φυσιολογίας, Αναπαραγωγής και Διατροφής
Ζώων, Νεαπόλεως 9-25, Άγία Παρασκευή Άττι-
κής.

Βρογχοκήλη εριφίων SAANEN

Γ. Α. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.21476](https://doi.org/10.12681/jhvms.21476)

Copyright © 2019, Γ. Α. ΜΑΥΡΙΔΗΣ



This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΜΑΥΡΙΔΗΣ Γ. Α. (2019). Βρογχοκήλη εριφίων SAANEN. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 32(1), 49-57. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21476>

ΒΡΟΓΧΟΚΗΛΗ ΕΡΙΦΙΩΝ SAANEN

Υπό

Γ. Α. ΜΑΥΡΙΔΗ*

ΓΕΝΙΚΑ

Βρογχοκήλη ονομάζουμε τη διόγκωση (λόγω υπερτροφίας) του θυρεοειδή αδένου των διαφόρων ζώων, όπως αίγοπροβάτων, χοίρων, σκύλων κ.λ.π.

Είναι μία πάθηση, με επιπτώσεις στην κτηνοτροφία γιατί προκαλεί άποβους, θανάτους νεογεννήτων και κακή ανάπτυξη αυτών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Η βρογχοκήλη οφείλεται, στην έλλειψη ιωδίου από τις τροφές, το νερό και το έδαφος. Η έλλειψη αυτή μπορεί να είναι **πρωτογενής** δηλαδή να λείπει από την τροφή και το νερό του ζώου ή να είναι **δευτερογενής** δηλ. οι τροφές να περιέχουν ουσίες που εμποδίζουν το σχηματισμό της θυροξίνης που είναι απαραίτητη στη ρύθμιση του μεταβολισμού όπως, τα λάχανα, όρισμένα είδη τριφυλλιών κ.λ.π.

Η βρογχοκήλη μπορεί να είναι και **κληρονομική**, αφού αυτή κληρονομείται σαν «άπλος ύποτελης παράγοντας που βρίσκεται υπό έτεροζύγωτη μορφή».

Για την καλύτερη μελέτη του μηχανισμού της γενέσεως της βρογχοκήλης, αναφέρουμε λίγα για την ανατομική κατασκευή, την φυσιολογική δραστηριότητα και την παθολογία του θυρεοειδή αδένου.

ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Ο θυρεοειδής αποτελείται από δύο λοβούς που βρίσκονται δεξιά και αριστερά των τραχειακών ήμικρικών και που ενώνονται μεταξύ τους με λεπτό ινώδες στέλεχος. Περιβάλλεται από ινώδη κάψα, ή όποια συνδέεται με ένα δι-

* Αγροτικό Κτηνιατρείο Διδυμότειχου

κτυο συνδετικού ιστού, στά διάκενα του οποίου βρίσκονται τὰ θυρεοειδῆ κυστίδια. Τὸ τοίχωμα τῶν θυρεοειδῶν κυστιδίων ἐκκρίνει μιὰ ὀξύφιλο κολλώδη οὐσία πού γεμίζει τὰ θυρεοειδῆ κυστίδια, τὴν **θυρεοσφαρίνη**, καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρόδρομος οὐσία τῆς θυροξίνης.

Ἡ θέση, τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ θυρεοειδῆ στά διάφορα εἶδη ζῶων καὶ στὸν ἄνθρωπο δίνεται ἀπὸ τὸν παρακάτω πίνακα I.

ΠΙΝΑΚΑΣ I

Εἶδος ὀργανισμοῦ	Μονοφυῆς ἢ διφυῆς	Σχῆμα Μέγεθος	Θέση
Ἄνθρωπος	Διφυῆς	—	Μπροστὰ ἀπὸ τὴν τραχεῖα
Ἴπποειδῆ	»	Ἵλοιδῆς	Δεξιά καὶ ἀριστερά ἀπὸ τὰ
Βοοειδῆ	»	Ἀποπεπλατυσμένο	πρῶτα τραχειακὰ ἡμικρίκια
Αἰγ/τα	»	Εὐμέγεθος	Φθάνει μέχρι τὴν κάτω
Σαρκοφάγα	»	Προμηκέστατο	μοῖρα τοῦ λάρυγγα
Χοῖρος	Μονοφυῆς	Προμηκές	Φθάνει μέχρι τὸ 7ο
		Ἀποπεπλατυσμένο	τραχειακὸ ἡμικρίκιο
		Σχῆμα	Βρίσκεται πάνω στά 6-7
		θυρεοῦ	πρῶτα τραχειακὰ ἡμικρίκια
			Βρίσκεται στά πρῶτα
			τραχειακὰ ἡμικρίκια

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ἡ φυσιολογικὴ δραστηριότητα τοῦ θυρεοειδῆ ἔγκειται στὴν ἐπάρκεια ἢ μὴ τῆς θυροξίνης ὁμόνης τοῦ θυρεοειδῆ.

Ἡ θυροξίνη προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀμινοξὺ τυροσίνη, πού περιέχει καὶ ἰώδιο κατὰ 63%. Δρᾶ καταλυτικὰ στὶς διάφορες μεταβολικὲς ἐξεργασίες μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνύψωση τοῦ μεταβολισμοῦ.

Ἡ ἔλλειψη τῆς θυροξίνης προκαλεῖ α) **στὸν ἄνθρωπο**, στά μὲν νεαρὰ ἄτομα νανισμό καὶ κρετινισμό, στά δὲ ἐνήλικα, μυξοῖδημα, β) στά **ζῶα** ἐκδηλώνεται μὲ ὑποκινητικότητα, κατάπτωση, ἀδιαφορία, πτώση τριχώματος, διόγκωση τοῦ θυρεοειδῆ ἀδένα, ὑποπλασία τῶν γεννητικῶν ὀργάνων κ.λ.π.

Ὁ θυρεοειδῆς ἀδένας εἶναι ἀποθήκη ἰωδίου τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ὅταν αὐτὸς ἔχει ἀνάγκη τότε παίρνει ἰώδιο ἀπὸ τὸν θυρεοειδῆ (ἰωδιορρυθμιστικὴ λειτουργία τοῦ θυρεοειδῆ). Πράγματι πειράματα πού ἔγιναν τελευταῖα ἔδειξαν ὅτι, ἐάν μπεῖ στὸν ὀργανισμό ἐνδοφλέβια ἀκτινεργὸ ἰσότοπο ἰωδίου 131, τότε αὐτὸ μετὰ ἀπὸ 3' λεπτὰ παρουσιάζεται στὸν θυρεοειδῆ καὶ σὲ 10' καθλώνεται ἐκεῖ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο δημιουργήθηκαν καμπύλες κατακρατήσεως καὶ ἀποβολῆς τοῦ ἰωδίου πού εἶναι χρήσιμες στὴν ἰατρικὴ καὶ βιολογία γιὰ διαγνωστικούς καὶ ἐρευνητικούς σκοπούς.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ ὑπερθυρεοειδισμὸς καὶ ὁ ὑποθυρεοειδισμὸς, εἶναι δύο ἀνωμαλίες πού προέρχονται ἀπὸ τὴν παθολογικὴ λειτουργία τοῦ θυρεοειδῆ.

Κατά τὸν **ὑπερθυρεοειδισμό**, διάφορες ψυχικὲς καταστάσεις διεγείρουν τὴν ὑπόφυση, πὺ ἐκκρίνει περισσότερη θυρεοειδοτρόπο ὁρμόνη (Τ.Τ.Η.) ἢ ὁποία προκαλεῖ αὐξημένη δραστηριότητα τοῦ θυρεοειδῆ καὶ περισσότερη ἔκκριση θυροξίνης. Τυπικὴ μορφή ὑπερθυρεοειδισμοῦ εἶναι ἡ ἐξόφθαλμος βρογχοκῆλη.

Στὸν **ὑποθυρεοειδισμό**, τὸ προσκομιζόμενο ἰώδιο μὲ τις τροφές εἶναι ἐλάχιστο, δὲν παράγεται θυροξίνη καὶ τότε διεγείρεται ἡ ὑπόφυση πὺ ἐκκρίνει θυρεοειδοτρόπο ὁρμόνη (Τ.Τ.Η.) μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὐξηση τῆς κολλοειδοῦς οὐσίας τοῦ θυρεοειδῆ καὶ τὴν ὑπερτροφία τοῦ ὄργάνου. Χαρακτηριστικὴ μορφή ὑποθυρεοειδισμοῦ εἶναι ἡ ἀπλὴ βρογχοκῆλη ἢ ἐνδημικὴ βρογχοκῆλη.

ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Περιπτώσεις βρογχοκῆλης ὑπάρχουν σὲ πολλὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος. Στὴν περιοχὴ Μεταξάδων Ἐβρου, εἶχαμε κρούσματα σὲ ἐρίφια τῆς φυλῆς Saanen στὶς Κοινότητες Ἀσπρονερίου, Μεταξάδων καὶ κυρίως στὴν Κοινότητα Παλιουρίου. Οἱ παραπάνω κοινότητες βρίσκονται στὴν πλαγιά μιᾶς λοφοσειρᾶς πὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Διδ/τειχο καὶ καταλήγει στοὺς Μεταξάδες καὶ τὸ ὑψόμετρο τῆς ὁποίας κυμαίνεται ἀπὸ 100-140 μέτρα.

Στὸ Παλιούρι ἐκτρέφεται ἡ κατσίκα Saanen σὲ οἰκόσιτη μορφή μὲ 2-3 κατσίκες κατὰ οἰκογένεια. Ἀπὸ πληροφορίες πὺ μᾶς ἔδωσαν οἱ κτηνοτρόφοι, ἡ Saanen πρωτοεμφανίστηκε στὸ Παλιούρι τὸ 1959 καὶ ἔκτοτε ἀναπτυσσομένη ἔφθασε στὴ σημερινὴ τῆς μορφή.

Γεννήθηκαν στὸ παρελθὸν πολλὰ ἐρίφια μὲ βρογχοκῆλη (φωτ. 1) τὰ πε-



ρισσότερα από τα όποια γεννήθηκαν νεκρά ή ζωντανά και πέθαναν μετά από λίγες ώρες, πολύ δε λιγότερα κατόρθωσαν να ζήσουν ανάλογα με την μορφή βρογχοκήλης που είχαν.

Ἡ διατροφή τῶν κατσικιῶν αὐτῶν δὲν εἶναι καλή. Στις θερμὲς ἡμέρες τοῦ ἔτους εἶναι δεμένες στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ στίς ρεματιές γιὰ νὰ φάνε λίγα χλωρὰ χόρτα καὶ φύλλα ἀπὸ θάμνους. Τῇ χειμερινῇ περιόδῳ, διατρέφονται μὲ ἀποφάγια τοῦ σπιτιοῦ, λίγο χόρτο κακῆς ποιότητος καὶ σπανιότερα σιτηρέσιο ἀπὸ πίτηρα, σιτάρι ἢ κριθάρι.

Οἱ συνθήκες διαβιώσεως, κι αὐτὲς δὲν εἶναι καλές. Οἱ περισσότερες διαβιοῦν σὲ σκοτεινοὺς, ὑγροὺς καὶ γενικὰ ἀνθυγιεινοὺς χώρους.

Στὴν περιοχὴ Μεταξάδων Ἐβρου ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κατσίκια Saanen, ἐκτρέφεται καὶ ἡ ἐγχώριος κατσίκια σὲ ποιμενικὴ μορφή. Ὑπάρχουν καὶ ποίμνια προβάτων ἐγχωρίων φυλῶν.

Διερευνήσαμε τὴν περιοχὴ, γιὰ νὰ βροῦμε τὴν ἔκταση καὶ τὸ μέγεθος τῆς προσβολῆς τῶν ἐριφίων ἀπὸ τὴ βρογχοκήλη. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας φαίνονται ἀπὸ τοὺς παρακάτω πίνακες II καὶ III:

Ἀπὸ τὸν πίνακα II προκύπτουν τὰ κάτωθι συμπεράσματα:

1ο) Τὸ ποσοστὸ ἔκτροφῶν ποὺ ἔχουν βρογχοκήλη σὲ σχέση μὲ τίς ὑγιεῖς εἶναι 38,18%.

2ο) Τὸ ποσοστὸ προσβεβλημένων ἐριφίων σὲ σχέση μὲ τὰ ὑγιῆ εἶναι 28,1%,

ἀπὸ τὰ όποῖα εἶναι α. ἀρσενικά 32,6%

β. θηλυκά 22%

3ο) Τὸ ποσοστὸ τῶν θανόντων ἐριφίων σὲ σχέση μὲ τὰ προσβεβλημένα εἶναι 52,6%,

ἀπὸ τὰ όποῖα εἶναι α. ἀρσενικά 40,7%

β. θηλυκά 76,3%

4ο) Ἀπὸ τὰ γεννηθέντα ἐρίφια τὸ 57,5% εἶναι ἀρσενικά καὶ τὸ 42,4% εἶναι θηλυκά.

Ἀπὸ τὸν πίνακα III προκύπτουν τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

1ο) Τὸ ποσοστὸ τῶν ἔκτροφῶν ποὺ ἔχουν βρογχοκήλη σὲ σχέση μὲ τίς ὑγιεῖς εἶναι 55,1%.

2ο) Τὸ ποσοστὸ τῶν προσβεβλημένων ἐριφίων σὲ σχέση μὲ τὰ ὑγιῆ εἶναι 39%,

ἀπὸ τὰ όποῖα εἶναι α. ἀρσενικά 28,1%

β. θηλυκά 10,9%

3ο) Τὸ ποσοστὸ τῶν θανόντων ἐριφίων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν προσβληθέντων εἶναι 47,3%,

ἀπὸ τὰ όποῖα εἶναι α. ἀρσενικά 37%

β. θηλυκά 73%

Ἡ ἔρευνα αὐτὴ ἐπεκτάθηκε καὶ στὴν κοινότητα Δόξας σὲ κασίκες οἰκοσίου μορφῆς (Saanen) καὶ σὲ ἀμιγῆ ποίμνια κατσικιῶν Saanen, πλὴν ὁμῶς οὔτε

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Στοιχεία από 110 αίγοτρόφους τής Κοινότητας Παλιουρίου τò 1977

Αριθμός έκτρο- φών	Γεννηθέντα έριφια	Έριφια μέ βρογχοκήλη		Έκτροφές μέ βρογ- χοκύλη	Αριθμός θανόντων έριφων από βρογχοκήλη		Ποσοτό προσβλη- θέντων έριφων %	Ποσοτό νεκρών έπι προσ- βληθέντων %				
		ΑΡΣ.	ΘΗΛ.		ΑΡΣ.	ΘΗΛ.			ΣΥΝ.	ΣΥΝ.		
110	245	233	172	76	38	114	42	31	29	60	28.1	52.6

ΠΙΝΑΚΑΣ III

Στοιχεία από 58 αίγοτρόφους τής Κοινότητας Παλιουρίου τò 1978

Αριθμός έκτρο- φών	Γεννηθέντα έριφια	Έριφια μέ βρογχοκήλη		Έκτρο- φές μέ βρογχο- κήλη	Αριθμός θανόντων έριφων από βρογχοκήλη		Ποσοτό προσβλη- θέντων έριφων %	Ποσοτό νεκρών έπι προβλη- θέντων %			
		ΑΡΣ.	ΘΗΛ.		ΑΡ.	ΘΗΛ.			ΣΥΝ.	ΣΥΝ.	
58	117	238	67	26	93	32	25	19	44	39.5	47.3

σ' αυτές, ούτε σε ποίμνια κατσικιών ἐγχωρίας φυλῆς τῆς γύρω περιοχῆς διαπιστώσαμε περιστατικά βρογχοκῆλης.

Περιστατικά βρογχοκῆλης παρουσιάστηκαν σε πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν κοινοτήτων Παλιουρίου, Μεταξάδων, Ἀλεποχωρίου. Στὴν Κοινότητα Μεταξάδων παρουσιάστηκε βρογχοκῆλη σε περισσότερες ἀπὸ 15 γυναῖκες καὶ ὁποῖες χειρουργήθηκαν.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Μετὰ ἀπὸ τὴν διερεύνηση τῆς περιοχῆς πήραμε τὰ ἀπαραίτητα μέτρα γιὰ νὰ προλάβουμε καὶ νὰ θεραπεύουμε τὴ βρογχοκῆλη τῆς περιοχῆς μας.

Χορηγήσαμε **Ἰωδιούχο κάλιο** στὶς ἔγκυες κατσίκες τὸ τελευταῖο τρίτο τῆς ἔγκυμοσύνης σε ποσότητα 1 γραμ. ἡμερησίως σε κάθε κατσίκα ἐπὶ τριήμερο, μέσα στὴν τροφή ἢ στὸ νερό. Τὰ ἀποτελέσματα ἦταν ἐκπληκτικά μὲ ποσοστὸ ἐπιτυχίας 100%. Κατσίκες πού γεννοῦσαν 2-3 χρονιές ἐρίφια μὲ βρογχοκῆλη μετὰ τὴ χορήγηση τοῦ ἰωδιούχου καλίου γέννησαν ὑγιῆ ἐρίφια. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας τῆς βρογχοκῆλης μὲ ἰωδιούχο κάλιο φαίνονται στὸν πίνακα IV.

Σε ἐρίφια καὶ κατσίκες μεγάλες πού εἶχαν βρογχοκῆλη χορηγήσαμε ἰωδιούχο κάλιο στὶς παραπάνω ποσότητες μὲ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα. Ἡ βρογχοκῆλη ἐξαφανιζόταν οὐχὶ πάντοτε πλήρως, ἀλλὰ τὰ ἐρίφια ἐνῶ πρῶτα ἦταν καχεκτικά καὶ χωρὶς ὄρεξη, μετὰ τὴν ἐπίδραση τοῦ ἰωδιούχου καλίου ἀλλάζανε ὄψη, γινότανε ζωηρὰ καὶ ἀναπτύσσονταν γενικῶς πολὺ καλύτερα.

Τὸ ἰωδιούχο κάλιο εἶναι ἀκίνδυνο, ἢ συνεχῆ ὁμως καὶ παρατεταμένη χορήγηση μπορεῖ νὰ προκαλέσει δάκρυσμα στὰ γιδοπρόβατα, τὸ ὁποῖο σταματᾷ μόλις διακοπῆ ἢ χορήγηση τοῦ φαρμάκου.

Συστήσαμε στοὺς αἰγοτρόφους νὰ διατρέφουν καλύτερα τὶς κατσίκες τους καὶ νὰ προσθέτουν στὰ σιτιρέσια των μίγματα ἰχνοστοιχείων πλουσίων σε ἰώδιο γιὰ νὰ ἔχουν καλύτερες ἀποδόσεις καὶ γερὰ ἐρίφια. **Συστήσαμε** ἀκόμη νὰ μὴ χορηγοῦν στὶς κατσίκες τους ὀρισμένα εἶδη φυτῶν ὅπως, τὰ λάχανα, τὰ ρεπάνια, μερικὰ εἶδη τριφυλλιδῶν κ.λ.π., γιατί αὐτὰ προκαλοῦν βρογχοκῆλη. Ἡ ιδιότητα αὐτῆ τῶν φυτῶν αὐτῶν ὀφείλεται στὸ ὅτι περιέχουν οὐσίες πού ἐμποδίζουν τὸν θυρεοειδῆ ἀδένα νὰ χρησιμοποιοῖ τὸ ἰώδιο γιὰ τὸν σχηματισμὸ τῆς ἀπαραίτητης θυροξίνης. **Τέλος προτρέψαμε** τοὺς κτηνοτρόφους νὰ ἐφαρμόσουν τὴν ἀπιλογή τῶν κατσικιῶν γιὰ ἀναπαραγωγή μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν ἐριφίων πού παρουσιάζουν βρογχοκῆλη.

Οἱ ἀνάγκες σε ἰώδιο στὰ διάφορα εἶδη τῶν ζῶων καὶ στὸν ἄνθρωπο φαίνονται ἀπὸ τὸν παρακάτω πίνακα».

ΠΙΝΑΚΑΣ IV
Στοιχεία από 90 αίγοτρόφους τής Κοινότητας Παλιουρίου τó 1979

Ίοδιούχο κáλιο	Ήριθμός éκτροφων	Ήριθμός αιγών	Γεν/ντα έριφια	ΒΡΟΓΧΟΚΗΛΗ			Ποσοστό προσβολ.	Παρ/σεις
				άρσέν.	Θηλ.	Σύν. έκτρ.		
Χορηγήθηκε ιοδιούχο κáλιο	47	85	155	-	-	-	0	Σέ 5 έριφια παρατηρήσαμε μονόπλευρα óχηρδια από τó πλάγιο χείλος τού θυρεοειδή
Δέν χορηγήθηκε ιοδιούχο κáλιο	43	80	145	10	14	24	16.4%	

ΠΙΝΑΚΑΣ V

Είδος οργανισμού	Ζών βάρος	Ήμερήσιες ανάγκες	Παρατηρήσεις
Άνθρωπος	70 χιλ.	70 μg	Στους άσθενείς υπάρχει λιγότερο από 26 μg
Πτηνά	2,5 χιλ.	5-9 μg	
Πρόβατα	55 χιλ.	50-100 μg	
Ζοῖροι	75 χιλ.	80-160 μg	
Βοοειδή	500 χιλ.	400-800 μg	

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Άπο τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπευτικῆς ἀγωγῆς ἀποδεικνύεται ὅτι, ἡ βρογχοκῆλη τῶν ἐρίφιων τῆς περιοχῆς Μεταξάδων - Παλιουρίου, ὀφείλεται στήν ἔλλειψη ἰωδίου.

Ἡ ἔλλειψη τοῦ ἰωδίου πιθανόν νά ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι, τὰ ἐδάφη στήν περιοχή αὐτή εἶναι ἐπικλινῆ καί ὁ ἀριθμός τῶν βρογχοπτώσεων καί χιονοπτώσεων μέγας. Λόγω τῆς θέσεως τῆς περιοχῆς, τὰ ἐδάφη ξεπλένονται κυριολεκτικά ἀπό τὰ ἰχνοστοιχεῖα τους (I, Zn) κ.λ.π. καί ὁ ἐμπλουτισμός τους ἀπό τὸ ἰώδιο τοῦ νεροῦ τῆς βροχῆς καθίσταται ἀδύνατος μέ ἀποτέλεσμα νά ὑπάρχει αὐτή ἡ ἔλλειψη καί στὰ φυτὰ καί στό πόσιμο νερό.

Ἐπιστήμονες (ξένοι) περιγράψανε συγγενῆ βρογχοκῆλη σέ νεογέννητα ἀρνιά τῆς φυλῆς Merino. Οἱ ἐπιστήμονες αὐτοὶ πιστεύουν ὅτι ἡ βρογχοκῆλη τῶν νεογεννῆτων ἀρνιῶν πού προέρχονταν ἀπό κλινικῶς ὑγιεῖς γονεῖς, ὀφείλονται σέ κληρονομική ἀνωμαλία κατὰ τῆ βιοσύνθεση τῆς θυροξίνης καί ὅτι αὐτή κληρονομεῖται «σάν ἀπλὸς ὑποτελῆς παράγοντας πού βρίσκεται ὑπὸ ἑτεροζύγωτη μορφῆ».

Ἐμεῖς παρατηρήσαμε ὅτι φαινομενικά ὑγιεῖς κατσῖκες γεννοῦσαν δυὸ καί τρεῖς χρονιῆς ἐρίφια μέ βρογχοκῆλη. Ἐπίσης κατσῖκες πού εἶχαν ἐλαφρά βρογχοκῆλη γεννοῦσαν ἐρίφια μέ βρογχοκῆλη ἢ ἀσθενικά.

Παρατηρήσαμε ἀκόμη ὅτι ὀρισμένα μόνον ἄτομα μᾶς ἐκτροφῆς γεννοῦσαν κάθε χρόνο ἐρίφια μέ βρογχοκῆλη, ἐνῶ τ' ἄλλα τῆς ἴδιας ἐκτροφῆς μέ τίς ἴδιες συνθήκες διαβίωσης καί διατροφῆς γεννοῦσαν ὑγιή ἐρίφια.

Μερικοὶ κτηνοτρόφοι τῆς Κοινότητος Παλιουρίου ἰσχυρίζονται ὅτι, στό χωριό τους δὲν ὑπῆρχε βρογχοκῆλη μέχρι τὸ 1974 καί ὅτι ἀπὸ κεῖ κι' ὕστερα, οἱ ἀπόγονοι ἑνὸς τράγου πού χρησιμοποιοῦνταν γιὰ γονιμοποίηση, παρουσίαζαν μεγαλύτερη προδιάθεση πρὸς τὴν βρογχοκῆλη μέ ἀποτέλεσμα τὸ ἔτος 1977 νά ἔχουμε ἐξάπλωση τῆς βρογχοκῆλης ὅπως φαίνεται καί ἀπὸ τοὺς πίνακες II καί III.

Στὸν ἰσχυρισμὸ αὐτὸ τῶν κτηνοτρόφων συνηγορεῖ καί τὸ γεγονός ὅτι τὸ Παλιούρι ὑπάρχει ἀπὸ τὸ 1962 ἀμιγῆς ποῖμνιο ἀπὸ 20 κατσῖκες Saanen, πού

χρησιμοποιεί πάντοτε δικό του τράγο (Saanen) για τις γονιμοποιήσεις και στο όποιο δέν παρουσιάστηκε μέχρι σήμερα βρογχοκήλη.

Από στοιχεῖα και πληροφορίες πού αναφέρθηκαν πιο πάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τὸ γεννησιουργὸ αἴτιο τῆς βρογχοκήλης στὴν περίπτωσή μας εἶναι ἡ πρωτογενὴς ἔλλειψη ἰωδίου στὶς τροφές, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποκλείουμε τὴν κληρονομικὴ προδιάθεση. Ἡ ἄποψή μας αὐτὴ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς διαπιστώσεως τῆς νόσου καὶ σὲ ἀνθρώπους τῆς περιοχῆς καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὰ ἄριστα ἀποτελέσματα πού εἶχαμε στὴν χορήγηση ἰωδιούχου καλίου στὶς ἔγκυες κατσίκες.